

KOČEVSKI SLOVENEK

Izhaja vsakega 5., 15. in 25. dne v mesecu; če je na tak dan praznik, dan prej. — Pos. slov. 150 din.; letna naročnina 30 din., v zamejstvu 60 din. — Pošta-ček. rač. št. 17.785. Oglasi po ceniku. — Izdaja konz. lista, čigar predst. je Karel Škulj, župnik v Dol. vasi pri Ribnici. — Urednik Andrej Struna, Kočevje. — Tiska tiskarna J. Pavliček, Kočevje.

Kongres Kristusa Kralja in Slovenci

Kongres Kristusa Kralja, ki se bo vršil v Ljubljani od 25. do 30. t. m., ima svetoven značaj. Namenjen je katolikom vsega sveta in ga kot takega sprejemajo, kar kažejo že d. sedanjí pri-glasi iz vseh celin sveta in sklepi, ki bodo po-tokli na kongresu, ne bodo zadevali le nas, marveč bodo stremeli preurediti življenje vsega človeštva v Kristusovem duhu. Govorilo se bo v raznih jezikih in obravnavale se bodo zadeve raznih narodov — oh, kako lepo se bo odražal značaj Kristusove cerkve, ki je katoliška — za vse narode!

Pa navzlic vsem tem opredelbam te kato-liške svetovne prireditve, trdimo, da imamo Slo-venci še poseben odnos do VI. kongresa Kri-stusa Kralja. Pravo, kar ga nam posebno približa, je to, da so se narodi sveta zedinili v tem, da bodi VI. kongres Kristusa Kralja v srecu Slo-venije, v Ljubljani! Ko se je zaključeval lani v Budimpešti evharistični kongres, je zadonel po radiu glas, ki je vse udeležence povabil na letošnji kongres Kristusa Kralja v Ljubljano! In začeli so mnogi od velikih naroda spraševati, kje da je Ljubljana, kje da je Slovenija. Kakšna je, kakšno je ljudstvo, ki bo dovolilo od vseh narodov katoliška cerkve toliko odliko! Kaka je ta slovenska zemlja, kako je mesto Ljubljana? Svetovni listi, ki doslej še nikoli niso pisali be-sede o Sloveniji ali Ljubljani, so začeli razpravljati o nas Slovencih, o naši zemlji, o našem verakem življenju. Tako je n. pr. nedvomno zapisalo glasilo Vatikanu o nas, da smo majhen narod, a zelo veru in vdan katoliški Cerkvi. Zopet drugi listi pišejo o lepoti Slovenije, o lepi legi Ljubljane, prinašajo pokrajinske slike iz Slovenije, vpisu-jejo naš jezik, našo zgodovino. Docela naravno, saj le oni bo s pridom obiskal kak tuj kraj, ki bo prej preštudiral njegove zanimivosti in njegove posebnosti. Drugače je tak človek kot slepec pred barvo, ki stoji pred njo, a je ne vidi!

Ob raznih prilikah se je pa pokazalo, da se veliki narodi: Angleži, Francozi, Nemci, Ameri-kanci kaj malo zanimajo za zemljo, kjer žive manjši narodi, in za države manjšega obsega in kaj malo študirajo prilike, v katerih žive majhna ljudstva. Ko pa pride nekaka nuja, tedaj pa se poprimejo temeljitega spoznavanja in prou-čavanja! Od tod pojav, da sedaj svetovni listi pišejo o naši zemlji in o nas Slovencih. Popis naših krajev pa ima tudi namen dvigniti zani-manje za kongres, ki se bo vršil na naših tleh.

Ali je to pomembno in v kakem oziru za nas koristno, da se večji narodi zanimajo za nas! O da! Ko bi bili mi Slovenci in naša zemlja bolj znani leta 1919. ve-likim narodom, ki so v Parizu kosalí zemljo, ko je zginila tudi Avstro-ogrška monarhija, bi bilo obličje Slo-venije gotovo drugačno kot je danes. Kaj so morali pretrpeti naši narodni zastopniki v tistih dneh, da so v Parizu vsaj malo dopy-vedali o nas in naših narodnih pravicah in če še tega ne bi bilo, Slovenci, kje bi bile naše meje! Kaj vse bi se bilo drugače ob raznih prilikah v zgodovini izvršilo, ko bi možje ob zeleni mizi imeli pravo razumevanje za potrebe tega ali onega naroda! To uvidevajo danes vse države. Kaj vse danes počno narodi in države, da se dvignejo v zanimanje čim širše javnosti! Koliko gre danes v raznih državah državnega denarja za razne športne prireditve, kulturne nastope in podobno, samo da se države porinejo malo bolj v ospredje dnevnega zanimanja. V časih so se n. pr. fantje poskusili v moči in spravil je jačji slabšega na tla, pa to so bile zabave med fanti in se drugi še pomenili niso zato.

Danes pa so to rokoberbe. Zmagalec je sli-kan po celem svetu in ponosna je nanj njegova domača država. Zares! Koliko gre reklamnega blaga zato, da se vzbudi zanimanje za državo, narod, zemljo, ker vsakdo danes v modernih časih čuti, kako ostane nepoznan, osamljen, od-rinjen v kot. Če ne bo bolj ali manj na ka-kršenkoli način kričal. Koder se pa zna zrinuti v ospredje svetovne javnosti, je pa upoštevan ne glede na zasluge. Da bo kongres v tem oziru velike koristi za Slovenijo in vso državo Jugo-slavijo, o tem priča lanski evharistični kongres na Ogrskem, ko je cel čas vsa državna vlada sodelovala pri kongresu. Torej ne le iz ver-skega stališča, marveč tudi iz narod-nega in državnega stališča je kongres velpomemben. Pa še eno znamenitost za nas Slovence ima VI. kongres Kristusa Kralja! Spodbuda — zamisel za take kongrese Kristusa Kralja ni prišla od kakega velikega naroda ali visoke oblasti ali kakega svetovnoslavnega or-ganizatorja, ne! Zamisel je dal naš sorojak Slovenec, župnik in konz. svetnik J. Kalan — gorenjska koranina! Pred leti je Kalan izdal v nemškem jeziku knjigo: „Svet za Kristusa“, v

kateri je obravnaval sedanje stanje katoličanstva s plamenečim pozivom na ves svet „Katoliki dvignimo se!“ Sv. oče je odobril njegove ideje in začeli so se kongresi Kristusa Kralja v Nemčiji, v Švici itd., se vrše vsako drugo leto zdaj tu, zdaj tam, vedno z najtesnejšim sodelovanjem g. Kalana. Kdo bi ne bil ponosen na to, da velika zamisel, ki v sedanjem času dviga cele narode na obrambo in delo za kraljevstvo Kristusa na zemlji, prihaja od Slovencev! Kaj ni dolžnost vseh nas Slovencev, da že iz teh razlogov dvignemo zanimanje za kongres, ki se bo vršil na slo-venskih tleh, ustvarjen od slovenskega organi-torja pod predsedstvom slovenskega škofa dr. Rožmana!

Kočevski Slovenci! Kolikokrat slišimo, kako da smo majhni, nepotrebni, nepoznani, kako da malo veljamo na svetu v družbi drugih narodov! Vse to nam mečejo v obraz drugorodci, ljudje, ki jih redi naša zemlja, a so ji v svoji oholosti nehvaležni. Dvignimo se v velikem številu na kongres, kjer bomo videli in slišali kako smo Slovenci upoštevanji od velikih narodov, od Fran-cozov, Nemcev, Angležev, Poljakov, Italjanov i. dr., od visoko stoječih narodnih in cerkvenih dostojanstvenikov, od zastopnikov vseh delov sveta, upoštevanji mi, naša zemlja, naš jezik, naš rod! Pridite, bratje in sestre z zemlje Kočevske!

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

V juliju se bo v središču Slovenije, v naši beli Ljubljani vršil mednarodni kongres Kristusa Kralja. Ali vemo, kaj to pomeni? Zastopniki tujih narodov, verniki iz drugih držav, bodo prihitali v julijskih dneh v Ljubljano, da bodo skupno z nami manifestirali za Kristusa Kralja in visok katoliške ideje. Pri nas, sredi med našim malim narodom, se bodo zastopniki naj-večjih narodov vsega sveta posvetovali, kako utrditi in razširiti kraljestvo Kristusovo po zemlji.

Za nas Slovence je ta mednarodna prireditev v naši metropoli že iz narodnega pogleda ve-likega pomena! Mnogo bo zastopnikov tujih narodov, ki se bodo ob tej priliki поблиže se-znanili s Slovenijo in Slovenci. Kako močno bomo po njih zrasli v mednarodnem svetu, če bodo tujei lahko rekli o nas, da smo storili vse, kar smo mogli, da bi bil kongres čim lepši in čim veličastnejši. Mednarodni kongres ni nekaj takega, kakor vsakdanja zborovanja, različni shodi, nastopi in prireditve, morda tudi pokra-jinski in državni kongresi, ki vsi napravljajo na udeležence mogočen vtis, v mednarodnem svetu pa gredo mimo brez omembe, brez ka-kršnega koli zanimanja. Mednarodni kongres je velika prireditev, ki zapusti, če je bil skrbno in dobro pripravljen, trajne in vidne posledice, ne samo narodu in deželi, kjer se je vršil, ampak vsemu svetu! Mednarodni kongres je velika prireditev, ki se jo ne veseli le narod, ki ga je doletela čast, da smo to prireditev pripravili, ampak se ga veseli vsi, ki so s kongresisti ene misli, bodisi, da so na kongresu osebno udele-ženi, ali ne.

Zdi se, da se Slovenci ne samo malo, ampak prav nič ne zavedamo velike časti, ki nas je doletela s tem, da so središče naše lepe zemlje določili za kongresno mesto, in velike naloge, ki nam je dana s tem, da v današnjih težkih časih pripravimo in priredimo mednarodni kon-gres. Naša Ljubljana naj bi bila mesto, od koder bi šel po vsej zemlji glas, da smo Slo-venci Kristusovi in nikogar drugega! V julijskih dneh imamo priliko, da pred širokim svetom javno izpričamo in pokažemo, da je naš slovenski narod

v dno duše katoliški in božji, ne pa materijali-stičen, satanov! Iz naše Ljubljane pa naj od-meva tudi vroča prošnja katoličanov vse zemlje, ki bodo pri nas prosili Nebeškega Kralja, da naj privede vse izgubljene ovce nazaj v svoje božje stajo in razširi, poveča in utrdi svoje božje kraljestvo na zemlji.

Če znamo mi Slovenci, ki smo sicer tako majhni, pa se vendar sedaj oči vsega sveta obra-čajo na nas, pripraviti kongres, ni to samo ve-lika čast za nas, ampak tudi posebna milost, ki nam jo je naklonil Nebeški Kralj. Koliko bo vernih, ki jih bodo navdušile slovesnosti ju-lijskih dni! Koliko bo mlaknih, ki se bodo prav zaradi mogočnega slavlja zdramil iz otopenosti in z nami vred peli hvalnico Kristusu Kralju. To je milost, ki nam ni izkazana vak dan!

Danes živimo v časih, ko Bog naravnost zahteva od nas, da razširjamo njegovo božje kraljestvo na zemlji! Če danes vsi mogoči pre-vračajo svet in rušijo v prah stare nazore, na oltarje pa postavljajo nove malike, smo toliko bolj poklicani mi katoličani, da preorjemo, če treba tudi z najostrejšim lemežem njivo Kristu-sovo! Saj smo vendar štiristo milijunska armada! Armada smo! Vsak posameznik v armadi se imenuje vojak. Dolžnost, stroga in edina dolžnost vojaka pa je, da napada in brani. Če se vpra-šamo, ali se naša štirostomilijunska armada za-veda svoje vojaške obveznosti, moramo priznati, da ne! Naša armada se kaže za nedisciplinirano, nezanesljivo! Prvi dolžnosti vsakega vojaka in vsake armade sta čuječnost in discipliniranost.

Čuječnost, da smo vedno in povsod takoj pripravljeni nastopiti, če treba braniti Kristusa in njegovo sveto Cerkev. Vse pa kaže, da mi nismo čuječi, marveč da spimo. Mi smo, kakor nam nasprotniki le prečesto radi očitajo, armada spečih katoličanov. To je za nas sramota, to nas ponižuje. Mi se moramo zdriniti k delu, k čuječnosti!

Postati pa moramo tudi bolj disciplinirani. Saj vidimo, kam privede armada nediscipliniranost. Pri sveti birmi smo dali častno obljubo, da bomo v vsem poslušali in ubogali sveto Cerkev,

njene namestnike škofe. Zapoved smo dobili od nadpastirja ljubljanskega, naj se pripravimo na kongres Kristusa Kralja! Zato delajmo z navdušenjem za to veliko stvar, ki nam je vedno bližja, da premagamo vse ovire, ki nam jih stavlajo na pot vsi tisti, ki nočejo našega velikega poslanstva razumeti.

Naloga letošnjega kongresa Kristusa Kralja je, da vzbudi katoličane vsega sveta k čuječnosti in k discipliniranosti, da zakliče v svet v vseh jezikih gromko parolo: „Katoličani vseh dežel, združite se!“ Kako ponosni moramo biti še posebej mi Slovenci, da se bo pri nas, kjer je zdaj žarišče ideje o kraljestvu Kristusovem, vršil tak velik mednarodni kongres. Dobro pomimo, da je ta kongres velike, velike važnosti ne samo za Slovenijo, ne samo za našo državo, ne le za Evropo, ampak za ves svet! Kongres Kristusa Kralja bo kakor mogočen svetilnik sredi viharnega oceana današnjih razburkanih časov! Zato pa vsi Slovenci: Na noge, zdramimo se, delajmo, ker Bog sam hoče tako, da se kongres vrši pri nas!

Glavna kongresna pisarna

Glavna pisarna za VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani se nahaja v poslopju Gospodarske zveze, Ljubljana, Tyrševa 29/I, levo. Prosimo, da pošiljate vse pošiljke na zgornji naslov.

Mladina se pripravlja na kongres

Mladinska prireditev dne 29. julija ob osmih na Stadionu bo ena najlepših v okviru kongresa Kristusa Kralja. Zato mora biti tudi udeležba na njej kar najlepša in največja. Veliko otrok je že prijavljenih kongresnemu odboru, posebno iz ljubljanske okolice. Tako jih bo n. pr. samo iz Polhovega gradca prišlo okrog 300. Prav tako lepo število jih bo poslal Dob pri Domžalah. Pa to sta samo dve župniji, kaj pa šele od drugod! Prosimo pa še vseeno gg. katehete in vse, ki jim je naložena skrb, da prijavijo udeležbo mladine, da poskrbe še za večjo udeležbo. Kjer še niste najavili prihoda mladine na posebni dopisnici, ki smo jo poslali, storite to takoj, da bo kongresni odbor vedel pripraviti potrebno število vlakov.

Fr. Uršič:

Vodne razmere na Kočevskem

Najobširnejši pojavi krasa so doline, ki se dele po obliki in nastanku v skledaste, lijaste in vodnjakaste. Vodnjakaste doline naše ljudstvo imenuje prepade, luknje ali brezna, ki jih imamo v ribniški okolici več. Po nastanku bi lahko delili doline v one, ki so nastale vsled kemičnega raztapljanja in v one, ki so nastale vsled udara stropa kake podzemne jame. Vse te doline dajo pravi izgled krasu. Za kras značilna so nadalje polja. Polja so velike kadunje med kraškimi planotami. Njih vode, ki prihajajo deloma iz bruhalnikov in velikih vodnih jam, se v obliki rek ali potokov porazgube že na polju samem v večjih ali manjših požiralnikih ali ponorih, odkoder tečejo po podzemskih jamah do drugega polja ali pa do končnega izliva iz kraške gmote. Ob povodnji je večina polji in dolin izpremenjenih v začasna jezera. Na Kočevskem važno je Ribniško polje, Dobrepolje ter Kopanjsko polje, ki že ni več na Kočevskem, pa je v vezi z vodnimi viri. Večina vsa kraška polja imajo podolgovato in v dinarski smeri, položeno obliko. Posebno njegova podolžna roba potekata premočrtno v dinarski smeri, to je v smeri, v kateri se vleče pri nas gorsko sleme in svet se dviga z znatno strmino. Glej zapadni rob Dobrepolja! Poglavitna značilnost pri polju pa je dno, ki je ravno, vrezano v živo skalo, dasi je po večini prekrito z naplavino ilovice ali glinice, tako da se živoskalna osnova na površini običajno ne vidi. Marsikje označujejo kraško polje tudi kot blato, prav isto nam pove beseda, pr e s i h a j o č e jezero. Za razmotrivanje vodnih razmer se moramo spoznati še z gotovimi kraškimi oblikami površine naše zemlje. Imamo po

Skulj Karel:

Težko vprašanje!

Lotili smo se za sedanje razmere težke naloge, a nujno je, da se lotimo, če hočemo pomagati šibkejšemu proti denarno mogočnejšemu. V čem je to delo? Lani in letos se je pojavilo na lesno industrijskem gospodarstvu nekaj, kar meče ob tla tisoč družinam njihov dosednji zaslužek. Lesni trgovci so se pričeli posluževati tovornega avtomobila za prevoz hlodov in desk tudi na onih progah, kjer dosedaj ni bilo, to je iz gozda na tovarno in iz tovarne na domačo postajo. S tem so odpadli vsi gozdni vozniki, ki so se cela desetletja preživljali z izvažanjem lesa iz gozda na tovarno in prevozom desk iz tovarne na postajo. Na stotine tovornih voz se je dnevno pomikalo na tej in oni cesti na tovarno in postajo, danes pa divja le težak, široko in visoko naložen tovorni avtomobil.

Dragi konji so postali brezposelni, vozovi, konjskega oprema odveč. Voznik nima zemlje, nima obrti, nima druge zaposlenosti in naenkrat je potisnjen v veliko gospodarsko hiranje in pogin. Toda to še ni vse! Počivajo tudi vsi oni, ki so bili ozko zvezani z voznikom. To so kolarji, sedlarji, kovači, čevljarji, krojači in trgovci z obleko in živili. Pa to ni le v ribniški dolini, isto je v Mozlju, Kočevski reki, Loškem potoku. Celi okraji na Notranjskem, Gorenjska, Bela krajina, kratko, vsi kraji pri nas, ki se preživljajo z gozdarstvom. Kje je dobiti nadomestilo za ves izpadek, ki ga je povzročil tovorni avto na teh progah? Seveda je avto moderno vozilo, ki ima svoje prednosti. A kaj koristijo te prednosti, če pa zaradi njega padajo tisoči v gospodarski pogin. V dolnjevaški občini je vas Rakitnica, katera se 70% preživlja s prevažanjem lesa. Baš ta zaslužek je vas dvignil v lepo naselbino z zidanimi hišami; dočim je bila do 40 let nazaj lesena bajta pri bajti, a danes je od 80 hiš le ena lesena. Zdaj pa drvi tovorni avto, obložen s hlodi in deskami vsaki dan po petkrat in poje smrtno pesem celi vasi. Isto je z Gorico vasjo in drugimi. Nikdo ne ugovarja,

skalah radi tekoče vode napravljene zlebiče, kotliče, brezna in vrtače ter uvale. Nas zanimajo v glavnem samo vrtače in uvale. Manjšo dolino lahko imenujemo vrtačo. To so lijaku podobne, okrogle vdolbine v apneniških tleh, ki jih je posebno bolj na ravnem kar na desetine in je zemeljska ravnina kozava. Glej okolico Velikih Lašč, Stare cerkve, Mozlja in Rajndola, oziroma vso Kočevsko od Rajndola proti soteski reke Kolpe! Kraške vrtače, pa tudi doline je ustvarila v glavnem kemična in delovna sila vode. Tam, kjer je voda našla razpoklinico v apnencu, je po njej prodirala v tla ter jo razširjala. Vhod v razpoklino se je večal, širil, nastala je lijaku podobna vdolbina, ki se je širila in poglabljala do današnje velikosti. V njeni sredini odhaja voda v njeno notranjost, na njenem dnu pa obleži in se nabira rodovitna rdeča prst, to je oni preostanek apnenca, ki ga voda ne more raztopiti. Zato so v kraških dolinah v dnu domala vedno njivice, ki se zaradi pomanjkanja plodne zemlje skrbno obdelujejo. Imamo seveda vrtače, ki so nastale tudi na ta način, da se je podzemski jami udrl strop. Uvala je zelo podobna vrtači. Je podolgovata in potegnjenega obsega. Dolžina do treh kilometrov ni redkost. Dočim imajo polja dolžino tudi na par desetih kilometrov. Skupina sosednjih vrtač, započetih na isti črti ali morda ob prelomnici se razvije na ta način, da se vmesni robovi bolj nižajo in tako nastane skupna kadunjava uvala, ki ima smer gorskega slemena. V Suhi Krajini imamo vse polno uval, ki so po večini suhe doline. Uvale imajo redko zametek ponikalnice in še to ob povodnji ter le redko ravno dno. V Loškem potoku nam predstavlja krasno uvalo Retje z istoimensko vasjo ob robu uvale. Leta 1933 in sicer 22. in 23. septembra je voda ogromno zalila to uvalo in še začetkom oktobra je bilo veliko jezero. Tudi Polom in Starilog nam predstavljata uvali.

da vozi avtomobil les v Ljubljano, na Sušak, v Zagreb. Prav pa ni, da prevažajo krole iz gozda in iz tovarne na domačo postajo.

V veliki zaskrbljenosti so si lesni vozniki v Dolnji vasi in Ribnici osnovali lastno organizacijo „Zadruga lesnih voznikov v Dolnji vasi“, ki je ponovno obrazložila te težave merodajnim faktorjem. Res, da je težko to vprašanje, a oblasti ga bodo morale rešiti ne glede na to, da je avtomobil moderno vozilo, ki z novim načinom prevažanja ni koristen ne malim ljudem ne državi, pač pa le posamezniku. Avtomobile izdelujejo firme izven države in tuji delavci zaslužijo pri njih izdelavi, bencin in nafta bogatě ameriške in angleške kapitaliste in pri pridelavi istega zaslužijo tuji delavci. Pri dosedanjem prevoznem sredstvu pa zasluži le naš človek. Res je, da dobite država in banovina pri davčnih in taksnih dajatvah avtomobila, a ta dohodek se ne da niti primerjati s škodo, ki jo trpe zgoraj našeti stanovi.

Prepustiti vse to pereče vprašanje razvoju samemu, znači — gledati, kako bo močnejši kapitalist povalil šibkejšega voznika in nanj navezane obrtnike in trgovce. Na eni strani moderen gospodarski razvoj, na drugi strani pa tisoči, ki jim izvije železni velikan poslednji in edini košček kruha.

Vsi, predvsem pa država, mora pomagati slabejšim! Če ne, bomo imeli prav kmalu po naših vaseh množico lačnih, ki ne bo sposobna sebi dati kruha, kaj šele državi kakšno davščino, razven s svojim izmučenim telesom — krvni davek!

Pravočasno smo se oglasili! Glejte, Vi poklicani!

Ponovno se sliši trditev, da ni mogoče zaenkrat razvoja, ki ga je prinesel avtomobil, ustaviti. Na vse te ugovore pokažemo na Sušak, kjer se je pred 16 leti organiziral luški delavec in voznik. Danes ne sme nobeden tovorni avtomobil do ladje z dovozom ali odvozom blaga. V najhujši krizi in nezaposlenosti so bili vsi člani te zadruge „Prirada“ preskrbljeni z zaslužkom. Zadruga pa razpolaga z bogatim lastnim premoženjem. Šlo je, ker je državna oblast po-

Za razmotrivanje vodnih razmer se moramo spoznati še z gotovimi posebnostmi krasa. To je z različnimi zemeljskimi plastmi. Vsi veste, da imamo vodopropustno in vodonepropustno plast. Na krasu nimamo posla z vulkanskimi kamnini, zato bi skratka lahko rekli, da so po večini plasti vodopropustne, saj zato tudi v suši skoraj nikjer ni vode, kjer je ob deževju spomladi. V glavnem so vododržne plasti iz ilovice, laporja, zelo trdega kremenjakovega peščenjaka. Oh, ko bi teh plasti ne bilo, Kočevska bi bila brez vode! Kako srečni so Mozeljčani, Rajndolčani, Kaptolčani, Borovčani, Vrhčani, kjer jim na dan prihaja zaradi vododržnih rabeljskih rdečih laporjev vse polno izvirkov. Eden od teh daje vodo mozelskemu vodovodu, drugi rajndolskemu napajališču. Kaj bi rekli v okolici Ortneka, če bi ne bilo karbonsko permskih peščenjakov in verfenskih rdečih škrljavcev, ki drže vodo. Jeli bi sploh kdaj bile ustanovljene vasi Šmuka, Topla reber, Rdeči kamen, Kunče, če bi ne bilo vsaj v mali meri rdečega gosavskega laporja, ki jim v višini skoro 900 m drži vodo. Enako je v vaseh Grintovec, Rigelj in Stari breg. Kaj bi počele vasi Podsternice, Pogorelec, Resa, Ribnik, Štale, Komarna vas, če bi ne bilo rjavega do 20 cm debelega jurskega laporja, ki jim v vodnjakih za silo drži vodo. Da ne omenim polno drugih primerov. Ti ljudje v teh vaseh nimajo niti pojma, kaj je poplava in koliko gorja prizadene.

Kakor so te plasti, ki drže vodo, skrajno važne za naseljenost prebivalstva v omejenih vaseh, tako so take vododržne plasti skrajno nevarne v poplavljenem ozemlju. Samo tenka plast glinice, oziroma ilovice in že se voda pravilno več ne odteka in poplava se nadaljuje. Ena glavnih nalog za odstranitev poplav je tudi, da se najdejo te vodonepropustne plasti, oziroma slaboprepustne plasti.

magala. Začetkom sicer ne, a pozneje pa učinkovito!

Pravočasno smo se oglasili!

Glejte, Vi poklicani, da ne bo naš trpin na lastni zemlji obležal pod tovornim avtomobilom!

Zunanji pregled

Položaj, ki je bil pretekli teden zaradi Gdanska napet in je kazal vse znake, da se bo še poostrel, je popustil. Splošno se napoveduje pomirjenje in daljši odmor. Nekateri mislijo, da je odločni nastop Anglije, Francije in Poljske imel odločilen pomen, drugi so zopet mnenja, da je sedaj pred durmi žetev in je treba spraviti živežni pridelek pod streho. Izgleda pa, da bo gdanska kriza jeseni ponovno izbruhnila.

Rusija se z Anglijo še ni pogodila. Ko je odbila vse angleško-francoske predloge, je stavila sedaj nove, še težje zahteve. Istočasno se sovjetska vlada pogaja z Nemčijo za gospodarsko sodelovanje. Na ruski fronti je angleška skupina doživela razočaranje.

Bolgarski ministrski predsednik Kjuseivanov je napravil obisk v Berlinu. V uradnem poročilu se zatrjuje, da vlada med Bolgarijo in Nemčijo iskreno prijateljstvo, ki se bo še poglobilo. Listi pišejo, da bo Nemčija podpirala Bolgare pri zasledovanju njihovih teženj (v pogledu Dobrudže in dostopa do Egejskega morja). Tako so tudi v Bolgariji odnesli zmago predstavniki nemško-italijanskega tabora.

Nemci na Južnem Tirolskem se bodo morali izseliti, ker je ta del Tirolske italijanska pokrajina. Eni, ki bodo hoteli v Nemčijo, drugi pa drugam v Italijo. Nemški in italijanski listi priznavajo obstoj takšne pogodbe med Italijo in Nemčijo. Iz Berlina poročajo, da nameravajo Tirolce, ki bi se vrnil v Nemčijo. Iz Berlina poročajo, da nameravajo Tirolce, ki bi se vrnil v Nemčijo, naseliti po južnem Koroškem. Podrobnosti v poročilih manjkajo.

Domači pregled

Nj. kr. Vicerčasno princ Harald je s svojo soprogo Nj. kr. Vis. Heleno ter s sinom princem Olofom prišel na Bled. Je brat danskega kralja. Prišel je tudi v Ljubljano in si ogledal znamenitosti.

Egiptovski zunanji minister Jahja paša se je istotako mudil s svojim spremstvom na Bledu. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je pašo sprejel v avdijenco v svojem gradišču na Brdu. Jahja paša je navezal tudi pogovor na slovenske izseljence, ki imajo večje naselbine v Aleksandriji in v Kairo. Sestal se je tudi z našim zunanjim ministrom.

Iz preteklosti:

Trivijalna šola v Kočevju

od leta 1820—1825

Kočevska mestna šola je bila dvorazredna, imela pa je eno samo prostorno učno sobo. Oba učitelja, Anton Krompholz in Lenard Sluga (šolski pomočnik, gotovo Slovenec) sta morala poučevati otroke obeh razredov v eni sami skupni učni sobi. Prvi je poučeval takoj po šolski maši od 8 do 9 $\frac{1}{2}$ ure, drugi od 9 $\frac{1}{2}$ do 11 ure. Razumljivo je, da učni uspehi pri samo 1 $\frac{1}{2}$ urnem pouku niso bili razveseljivi. Na pritožbo učitelja Krompholca je šolski okrajni nadzornik dekan Janez Tschinkl odredil, da je poučeval Krompholz kot učitelj drugega razreda predpoldne od 8 do 11 ure, Sluga nasprotno v prvem razredu od 6 do 7 $\frac{1}{2}$ ure zjutraj (!) — bilo je to seveda le v polletju — in popoldne od 2 do 5 ure. Škofijski konzorcij kot višja nadzorna šolska oblast je skrbno pazil, da sta se §§ 11 in 12 šolskega zakona točno izpolnjevala. Ista sta namreč predpisovala, da so morali stariši otrok, ki so od pouka izostajali brez zadostnega razloga, plačati dvojno šolnino. Ker pa v Kočevju ni bilo zadosti velikega šolskega poslopja, je šolska okrajna oblast v Novem mestu zahtevala, da se dobi za šolo boljše prostore. V kočevsko šolo je takrat šlo lahko okoli 100 učencev. Šolobveznih otrok pa je takrat bilo okoli 366. Šolski okoliš se je raztezal

V Nišu izhajajoča „Tribuna“, ki je glasilo JRZ, piše, da se razgovori o sporazumu nahajajo pred koncem in da ne bo treba nanj dolgo čakati. „Danes ali jutri bomo slišali, da je sporazum podpisan, kar nas nikakor ne bo iznenadilo, ker je ta sporazum z ozirom na svetovni položaj postal nujno potreben.“

Hrvatska seljačka stranka dr. Mačka sicer beleži vse te glasove, ni pa tako zelo prepričana, kakor srbska javnost, da bi se sporazum že danes ali jutri dosegel. Dr. Mačkovo glasilo pravi, da se je sporazum skoraj že dosegel, potem pa je zopet zastal. Sedaj se je vprašanje sporazuma zopet poživilo in videli bomo, kakšen bo konec. Na vsak način ni dobro, če se o sporazumu neprestano govori, ker lahko postane na ta način obrabljena stvar. Kaj te besede pomenijo, ni popolnoma jasno, zdi se pa, da Hrvati zavzemajo takozvano „čakajoče stališče“. — Bomo videli kdo ima prav — Hrvati ali Srbi?

Mladinski tabor v Novem mestu 15. in 16. julija 1939

se bo vršil kot praznik slovenske katoliške mladine, včlanjene v Fantovskih odsekih in Dekliških krožkih. Tabora se bodo udeležili člani novomeške in ljubljanske podzveze ZFO. Pritihela pa bo na tabor tudi mladina iz oddaljenih krajev Gorenjske, Notranjske in Štajerske. Visoko priznanje za njeno delo pa ji bo dala udeležba gg. ministrov dr. Kreka in Snoja in drugih visokih cerkvenih dostojanstvenikov ter zastopnikov cerkvenih oblasti. Generalna direkcija drž. železnic v Belgradu je z odlokom GD št. 51099/39 z dne 19. VI. odobrila 75% popust na železnicah vsem članom FO ter 50% vsem ostalim udeležencem.

Poročajo

Stara cerkev. Odstavljen je bil večletni predsednik občine Kočevje-okolica gosp. Povše Friderik, ki se je proti razrešitvenemu odloku pritožil.

Planina pri Črnomlju. Po daljšem bolehanju je mirno v Gospodu zaspala ravno na svoj 83. rojstni dan gospa Marija Röhel. Naj

okoli mesta pol ure hoda. Zato se je moralo z otroci, ki so prostovoljno prihajali v šolo, postopati skrajno o zirno in se ni moglo kaznovati onih, ki niso prišli v šolo, ker pač ni bilo prostora. C. k. gubernija v Ljubljani je z ozirom na veliko število šolobveznih otrok v Kočevju naročila okrajnemu uradu v Novem mestu, da odredi v to svrhu komisijski ogled. Isti je bil razpisan na dan 29. septembra 1820. leta in okrajnemu šolskemu nadzorniku je bilo naročeno, da predloži seznam vseh šolobveznih otrok. Z odlokom od 12 oktobra 1820 je bil na prelog okrajne šolske oblasti zaradi starosti in zrahljanega zdravja razrešen svoje dolžnosti krajevnega šolskega nadzorn. Jožef Valič in na njegovo mesto imenovan Janez Trpin, meščan mesta Kočevja in bivši uradnik na posestvu Belaj v Istri („razumen in pravičen mož“ — tudi Slovenec).

14. avgusta 1823 je krajevno šolsko nadzorstvo naslovilo na okrajno šolsko oblast sledečo vlogo: „Visoka okrajna oblast! Učenci trivijalne šole v Kočevju so se pri vsaki priložnosti, posebno pa še pri obisku ekscelence, prevzvišenega gospoda škofa Avguščina v letih 1819, 1822 in še posebej pa ponovno pri obisku ekscelence, gospoda deželnega gubernerja, ki je bil v spremstvu gub. svetnika in okrajnega glavarja iz Novega mesta ter prezidijalnega tajnika barona B. Buffa in drugih odličnikov, izkazali kot dobri učenci posebno pri izpraševanju ter so jih vsi preje imenovani pohvalili. Krajevna šolska komisija zato najvljudneje prosi okrajno oblast, da odredi,

počiva v miru! — Naša gasilska četa je postavila nov stolp pri gasilskem domu. Vsem darovateljem najlepša hvala! — V nedeljo sta se v tukajšnji župni cerkvi poročila Henrik Lukan in cerkvena pevka Lili Šmuk, oba iz Planine. — Za praznik sv. Cirila in Metoda smo na Mirni gori zakurili lep kres. Naš kres je bil znak za ostale kresove „Beli krajini“. Kurili smo kres na Mirni gori, od koder smo videli še kakih 20 kresov, od teh 17 v Beli krajini. — Rečeno je, da pridejo 16. julija — letos — na Mirno goro v večjem številu Metličani. Dobrodošli!

Mirna gora. Častilcem sv. Frančiška se naznanja, da bo tukaj proščenje v nedeljo 16. julija. Sv. mača je ob 10. uri. Vsi vljudno vabljeni. — Na nedeljo 9. julija se je poročila v tukajšnji cerkvi gđc. Ana Cerar iz Blagovice z Edvinom Konjedičem iz Semiča. Čestitamo!

Ribnica na Dolenjskem. Pobožnim romarjem, ki v velikem številu prihajajo na božjo pot k sv. Ani nad Ribnico, se naznanja, da zaradi kongresa Kristusa Kralja ne bo tam „žegnanje“ dne 30. julija, temveč nedeljo prej, to je v nedeljo dne 23. julija ob desetih.

Krkovo. Že je skoro leto dni, kar se je prenehalo z zgradbo novega dela državne ceste od vasi Krkovo v velikih srpenčinah izpod cerkvice sv. Štefana proti Tišempolu in odtod izpod vasi Fare na bivšo banovinsko cesto. Trasa je bila izbrana zelo romantično. Najprej gre nova cesta skozi tunel pod sv. Štefanom, nato pa pod Tišempolom preko potoka, ki ravno nad mostom, pa tudi pod mostom napravljajo lepe slapove. Res privlačna točka za turiste! Izbrala se je ta trasa, da ne bi bilo treba voziti po strmih delih klanca pri Fari. Na celnem sektorju te trase pa je žal plazoviti teren. Koliko je bilo že govora o tem terenu, ko se je nameravalo graditi Musilovo železnico. Do izpod vasi Krkovo je razvit glavni triadni dolomit in tu bi bilo treba napraviti najmočnejšo vijugasto cesto. Ne smelo bi se preiti na mejo karbona ter na vododržnih plazovitih črnih karbonskih škrlavcih napravljati vijugo. Ko je bila cesta že gotova, se je del ceste spustil navzdol in je ni sile, ki bi to zadržala, tudi betonska zgradba ne. Naše mnenje je, da bo treba cesto zaviti še v triadnem dolomitu, takoj pri vasi Krkovo! Ostali del ceste je krasen in lepo izpeljan, samo od Tišempola

da bodo pridni učenci poplačani za trud in da bo šolobvezna mladina raje hodila v šolo v prihodnjem šolskem letu, da tukajšnja okrajna blagajna izplača primeren znesek za šolske premije, oziroma darove.

Za šolsko premijo so dobili otroci molitvenike, Krištova Šmida zbrane spise in podobno. Dvema najboljšima učencema se je obesil okoli vratu svilen trak, v katerega je bil zašit tolar ali pa go'dinar. Ti darovi so bili posvečeni upravitelju šole ali pa šolskemu dobrotniku. Leta 1824. je bilo v drugem razredu od 69 učencev — odlikovanih pet, v prvem razredu pa od 85 učencev trije s knjigami.

Leta 1823. je zahtevala okrajna šolska oblast v Kočevju, da se popravi vsaj zgornja šolska soba, ker večjih popravil v stavbi v mesecu oktobru ni bilo mogoče več izvesti. To pa zato, da ne bo treba, da bi oba učitelja poučevala samo dopoldne v naslednjem šolskem letu in bi se zato lahko učitalo šolski upravi. Ker so ostala vsa dosedanja prizadevanja brezuspešna, da se šolsko poslopje popravi, je predlagala okrajna šolska oblast 17. marca 1824 z navedbo nedostatkov okrajnemu uradu v Novem mestu, da ista prisili lasinika šolskega poslopja, da izvrši potrebna popravila, ker bi bil ob nezvišitvi popravljen v bodočem letu pouk nemogoč. V letu 1825. se je enemu izmed učiteljev očitalo, da ne drži predpisanih učnih ur in da se oddaljuje brez dopusta za več dni ter se tako zanemarljivo pouk in da tako zmanjšuje pridobljeno slavo kočevskih učencev.

ji grozi veliki plaz! Kako se bo ta ustavil, če se bo pričel pomikati, res ne vemo. Škoda pa je, da se te napake ne popravijo, ker je ja ogromen del ceste že gotov nad eno leto, pa se ne uporablja.

Obvestila

Legija koroških borcev, krajevna organizacija. Dne 16. julija 1939 ob 10. uri se vrši v posebni sobi gostilne Beljan Marije v Kočevju ustanovni občni zbor krajevne organizacije Legije koroških borcev. Naprošamo vse one, ki so se dosedaj prijavili v članstvo krajevne organizacije, kakor tudi one, ki so se udeležili bojov v letih 1918—1919 na Koroškem, Štajerskem in v Prekmurju, da se polnoštevilno udeležijo tega zbora, na katerem bo poročal delegat glavnega odbora in na katerem se bomo po 20 letih sestali, da si izvolimo upravni odbor nove krajevne postojanke bivših koroških borcev. Pridite zanesljivo in točno! P. Bregant, t. č. predsednik. Drago Bižal, t. č. tajnik.

Protituberkulozni dispanzer v Kočevju razglasa: Dne 24. junija se je vršila slovesna otvoritev in blagoslovitev Protituberkuloznega dispanzerja v Kočevju pod vodstvom g. bana. Dispanzer prične obratovati 1. julija. Uradne ure za stranke so določene do nadaljnjega vsak torek od 10. do 2. in petek od 16. do 18. ure. Stranke, ki posetijo dispanzer, naj se držijo določenih ur, ker ordinira zdravnik v dispanzerju samo v omenjenem času. Radi vpisa in popisa bolezni naj se stranka javi v dispanzerju vsaj eno uro pred prihodom zdravnika, ali pa še prej, dispanzer bo odprt v torkih že ob 8. uri in petek ob 14. uri. Člani Protituberkulozne lige, ki plačujejo letno 12 din, imajo pravico do brezplačnega pregleda. Siromašne osebe s potrdilom občine in obolele osebe sploh imajo brezplačne preglede. Osebe, ki so člani Okrožnega urada ali bratovskih skladnic, naj se javijo svojim zdravnikom. Ti pa jih bodo napotili v dispanzer, če smatrajo ti za potrebno, z ozirom na značaj njihove bolezni. V dispanzerju se izvrši preizkava bolnikov potom rentgenskega aparata. Preišče se jim kri in izmeček ter ugotovi dejanski stan njihove bolezni. Bolniku se dajo navodila za zdravljenje in ev. predpisi zdravila, ki si jih bolniki sami nabavijo. Nečlani in premožnejše osebe plačajo za vsak pregled predpisano takso 50 din, ki gre v sklad za izboljšanje dispanzerja. V dispanzerju se vršijo tudi rentgenski pregledi drugih bolezni proti plačani taksi 50 din. Dispanzer obratuje v hiši g. Fornbacherja, t. j. nasproti stanovanja zdravnika dr. Hočevarja, na Ljubljanski cesti. Vabimo cenjeni naslov, blagovolite obvestiti svoje občane in farane ter jih napotiti, da se poslužijo prekornostne ustanove in pristopijo kot člani v Protituberkulozno ligo v Kočevju. Letna članarina 12 din se plača v dispanzerju. Gospode zdravnike naprošamo, da blagovolite javiti dispanzerju t. b. c. bolne osebe, zlasti siromašne, da prevzame dispanzer njihovo zdravljenje in nadzorstvo nad njimi. Peterlin Alojzij, t. č. predsednik. Dr. med. Tone Hočevar, t. č. podpredsednik.

Novice

Imenovanje. S kraljevim ukazom je imenovan za okrajnega glavarja za srez Dravograd tukajšnji sreski podnačelnik gosp. Otmar Skale. Nastop službe pa je za nedoločen čas odgojen. Čestitamo!

Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je v Kočevju gorelo sedem kresov na čast slovanskim apostolom. V zrak so švigale rakete in ob svečanem razpoloženju in slovesnih govornih zvene lepe slovenske pesmi. Večji kres je bil na Trdnjavi in pred sokolskim domom. V okolici je gorelo dvanajst kresov. Posebno daleč so bili vidni kresovi iz Stojne. Gorel je kres na Fridrihštajnu in Meščanskem vrhu. Tudi tam so spuščali rakete v zrak. Vsi kresovi so pokazali enotno slovansko pripadnost in mišljenje, enoten slovenski rod, pa naj so se kurili kjer koli!

Čigavo je mestno kopališče? Ko se je prodala imovina mesta Kočevja na javni dražbi, je

bila med drugim prodana tudi parcela, po kateri vodi pot v mestno kopališče in na njej leži del kopališča samega. Največji del kopališčnih naprav pa leži na svetu g. Auersperga, ki je v to svrhu dovolil mestu uporabo sveta. Pozneje je premoženjska uprava mesta Kočevja podarila leseno stavbo mestni občini, ker sama ni mogla vzdrževati več kopališča. Občina pa je kopališče renovirala. Izgleda, da bo sedaj dvoje kopališč: eno od Ljubljanske mestne hranilnice, ki je prodano mesto kupila, drugo pa od občine Kočevje mesto. Vprašanje je samo, kako se bo hodilo v oboje kopališč! Radovedni smo!

Nenadne smrti je umrl tukajšnji tesarski mojster Jonke Josip. V petek je še delal na domačem vrtu, pa ga je zadela srčna kap. Pogreb je bil v nedeljo.

Kočevska župna cerkev. Do leta 1872 je bila na mestnem pokopališču še stara župna cerkev, ki je bila zgrajena, kakor pričajo listine, že leta 1338 po grofu Otonu Ortenburžanu. Segala je do sedanje ceste v Ovišlarje. Današnja cerkva predstavlja samo še nekdanjo apsido. Nato je v 18. stoletju mesto Kočevje porabilo ob severnem stolpu mestnega obzidja grajščinsko kapelico sv. Fabijana in Sebastjana za župno cerkev, ki pa jo je nekoliko razširilo. 1. avgusta 1892. so pričeli akcijo za zidavo nove cerkve, ki stoji danes in je zgrajena v romanskem slogu po načrtih arhitekta Friderika Schmidta po proračunu za 85.000 gid. Cerkev do leta 1938. ni bila v notranjščini niti pobeljena niti poslikana, ker je bilo v projektu, da dobi fresco slikarije. In res, delo je bilo oddano lansko leto ljubljanskemu slikarju g. Pengovu, ki že sedaj dokončuje preslikavo cerkve z ornamentiko in fresco slikami. Izza ogródja se že kaže krasna skupinska, umetniška, ogromna slika. Dekorativna barva v cerkvi je rdeča, dočim je osnovna barva žoltorumen, da daje cerkvi primerno svetlobo in življenje. Ko bo gotovo, bo res nekaj lepega in niso verniki zastoj čakali toliko desetletij!

Ena sama kočevska generacija je zgradila cerkev ter pod vodstvom g. častnega kanonika dekana Ferdinanda Erkerja nabavila nove orgle, križev pot, ki ga je naslikal slikar g. Pengov, okvirje pa napravil g. Lesar iz Mahovnika, ter že drugič kupila nove zvonove.

Zdravstvo

Ko priprost človek vidi ognomne zaboje in kovečke v tem času na železnici, se začudeno vpraša, kam gre to preseljevanje. Pa zve, da so to ljudje, ki gredo na morje, v kopališča, v topliče! Eni se gredo zdraviti, drugi pa ubijati čas. Oh, kako bi marsikateri kmet ali delavec rad šel zdraviti svoje težke noge od mučnega revmatizma, pa kaj, ko gospodarstvo ne da. Take misli je imel v poletnem času tudi starejši kmetski posestnik, ki je v svoji pridnosti premalo pazil na se. Zato se je nalezl revmatizma. Da se pozdravi ob največjem delu, je sedel in se grel na domačem solncu in se tako zdravil. Pa glej! „Bilo je lepó solčno popoldne“, pripoveduje sam, „zlezel sem iz svoje sobe, mučil se po stopnicah in po dolgem času sem pridrsal na bližnjo klopico, ki je bila blizu napajalnega vaškega korita. Gledal sem otročad, ki se je podila po vasi, še raje pa krave in konje, ki so jih gonili napajati h koritu. Kar prižene mlad fantič po vasi vaškega bika, da ga napoji. Žival je bila sicer krotka in redno vsak dan so ga gonili h koritu, da se malo sprehodi. To pot je nekaj šinilo v trmasto glavo bika in začel je renčati in rogoviliti z rogato glavo. Fantič ga je tolašil. Žival pa se je obrnila osorno proti njemu, da je fant popustil konopec in zbežal v bližnji hlev. Otročad se je razpodila in naenkrat sva bila na vasi jaz in rjoveči bik. Misleč, da ga bom sam potolažil, začnem ga lepo klicati, sem pa tja pa mu pokažem palico. Biku se pa moja prijaznost ni dopadla in začel je rjoveti, kopati in skakati proti meni. Mene je spopadel neznanski strah, začel sem kričati na pomoč, a vas je bila do cela prazna, ker so bili odrasli vsi na polju. Bik se je že pripravil, da me naskoči. Takrat pa sem zbral vsó svojo moč, vzdignil sem se s klopice, v tistem trenutku nisem čutil nobene revme več, zakadil sem se proti svoji hiši in v trenutku sem bil na stopnjicah. Čuteč, da žival rjove za menoj, sem bil mahoma vrh stopnjic in tudi že v sobi. Še palico sem bil pozabil na klopici. Za bika

se nisem več zmenil. Naj ga lovi, kdor hoče. Otipavati sem začel svoje noge. Pogledam, ali so še tiste, ali kaj je vanje bik puhnil — zdrav sem bil. Po več letih se je šele začela zopet javljati stara bolezen.“ To je pripovedoval mož poštnjak, bivši župan g. Šile iz Slatnika. Strah je pregnal trdovratno bolezen. Malo nevarno zdravljenje, a to pot je bilo učinkovito!

Ali si že uredil letošnjo naročnino, ga širiš in priporočaš svojim sosedom in prijateljem. Tvoje glasilo je, rojak, in svojo narodno zavestnost najlepše dokažeš z zvestobo glasniku slovenske družine!

Razglednik

Zadnji čas je pričel posvečati naši Kočevski veliko pozornost mariborski list „Večernik“. V svoji številki z dne 1. julija je prinesel pod rubriko „Razgledi na Kočevskem“ sledeče članke: „Narodne sile na Kočevskem, strnite se!“, nadalje „Zemlje imamo premalo“, nato „Kako živi slovenski delavec na Kočevskem“, „Ob dvajsetletnici zavoda za slepe“. V številki z dne 9. julija pa zopet sledeče članke: „Proti politični pohlepčnosti in nestrpnosti“ (prenehati je treba s škodljivim žongliranjem in združiti vse narodne sile), nato „Kočevska gimnazija in Dijaški dom“ ter članek „Zakaj so kočevski Slovenci gospodarsko podrejeni“.

Dnevnik „Slovenec“ je v svoji številki z dne 9. julija 1939 posvetil članek: „Nekaj resnic o Kočevski“.

Naš problem postaja vedno bolj pereč, zato je potrebno tudi vedno večje zanimanje! V glavnem pa gospodarska pomoč in pa realno udejstvovanje pri nas!

Na prodaj

bo dne 9. avgusta 1939 ob 9. uri pri tukajšnjem sodišču v sobi štev. 3 parcela mesta Kočevja, ki leži med Kajfežovo žago in vrtom Marjinega doma v izmeri 2247 m². Stavbena parcela je cenjena na Din 33.705.

Najmanjši ponudek je Din 22.470, vsrščina Din 3371. Parcela leži na prometnem kraju, ob cesti na avtocesti v smeri proti Romi in je v celoti opremljena s vodo in elektriko. Vse informacije brezplačno.

Nakup vagonovskih pošiljk koruze, pšenice in moke ugodno izvrši
trrdka

Bregar & Krek

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 19.

Trdka dobavlja blago naravnost od proizvajalca. Vse informacije brezplačno.

Za odjem vina se priporoča PETER PODBORŠEK

veletrgovina z vinom
Ljubljana - Šiška, Celovška cesta 34

Telefon 3072 - Ček. rač. 14.923
ki ima najrazličnejše vrste vin — domačih in tujih.
Postreže dobro in pošteno!

Zveza lesnih domačih obrti

r. z. z. o. z.
trgovski oddelek v Sodražici

Prodaja na debelo in na drobno vse vrste lesnih izdelkov za gospodarstvo in gospodinjstvo kot tudi razne igrače.

Cenik na razpolago.
Cene zmerno in solidne.